

Sundbybergs kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Lilla Alby skola
belägen i Sundbybergs kommun

Uppföljning av tillsyn i Lilla Alby skola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Sundbybergs kommun under höstterminen 2015. Skolinspektionen fattade den 7 december 2015 beslut efter tillsyn för Lilla Alby skola. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Sundbybergs kommun inkom med den 1 mars 2016. Skolinspektionen förlängde svarstiden till den 15 augusti 2016 och begärde ytterligare redovisning av vidtagna åtgärder. Redovisning av vidtagna åtgärder inkom den 15 augusti 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Sundbybergs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande	2017-01-31

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristen anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
--------------	-------------------

1. Undervisning och lärande		
	Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan.	Brist avhjälp
	Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	Brist avhjälp
	Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sundbybergs kommun att senast den 31 januari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan.

Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sundbybergs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Se till att rektorn och lärarna genomför planerade åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Motivering till bedömning av brist

Huvudman har efter regelbunden tillsyn av Lilla Alby skola, med beslut den 7 december 2015, inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder. I redovisningen, som inkom den 1 mars 2016, uppger huvudman att flera åtgärder påbörjats men inte hunnit utvärderas. Dessa utvärderingar skulle genomföras vid skolans utvärderingsdag i juni 2016. Skolinspektionen begärde kompletterande redovisning från huvudmannen den 15 augusti 2016.

Av redovisningen den 15 augusti 2016 framgår bland annat att skolan inte lyckats åtgärda bristen gällande trygghet och studiero fullt ut. Den trivselenkät, som genomfördes i maj 2016, visar att problem kvarstår. Trots trygghetsteamets arbete har skolan inte lyckats vända trenden av andelen elever i årskurs 3-5 som känner sig kränkta. Av huvudmannens redovisning framkommer även att rektorn begärt in arbetslagens grovplaneringar gällande förebyggande arbete mot kränkande behandling. Huvudman uppger att det förebyggande arbetet mot kränkande behandling fått stå tillbaka av olika anledningar. Det kan, enligt huvudmannens redovisning, bero på sjukfrånvaro eller att andra aktiviteter prioriterats.

I huvudmannens redovisning tar man upp den höga personalomsättningen som en tänkbar orsak till att man ännu inte fullt ut lyckats åtgärda bristen gällande trygghet och studiero. Den höga personalomsättningen innebär att det, enligt huvudman, måste avsättas tid för att arbeta med värdegrundsfrågorna i personalgruppen under läsåret 2016/2017. För att säkerställa likvärdigheten i värdegrundsarbetet kommer det att schemaläggas i samtliga klasser från och med hösten 2016. Det förebyggande arbetet inom trygghet och studiero kommer också att ingå i i höstens planerade åtgärder enligt huvudman. Rektor är ansvarig för att arbetet gällande trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling löpande följs upp i arbetslagen.

Huvudmannen anger även att arbetet för att förebygga kränkande behandling kommer att fortsätta genom att personalen får mer extern kompetensutveckling kring värdegrundsfrågor. Lilla Alby skola har inför höstterminen 2016 fått en ny rektor och delvis ny personal. Det innebär enligt huvudmannens redovisning att man behöver "jobba ihop personalgruppen" och avsätta tid för värdegrundsfrågor i samtliga mötesforum.

Skolinspektionens bedömer att det fortfarande finns brister gällande att rektorn och lärarna ser till att åtgärder genomförs för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10§ skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Eftersom verksamheten vid Lilla Alby grundskolan, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreläggs huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Sundbybergs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Sundbybergs kommun avhjälppt denna brist.

Motivering

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan vidtagit en rad åtgärder för att säkerställa att eleverna får den undervisning de har rätt till.

Nya rutiner för avstämning gällande undervisning i svenska som andraspråk

Gällande undervisning i svenska som andraspråk (sva) har nya rutiner införts som innefattar avstämning av vilka elever som ska undervisas och bedömas enligt kursplanen i svenska som andraspråk. Vid denna avstämning deltar speciallärare och sva-lärare. Vidare framkommer i redovisningen att skolan kommer att ha intern kompetensutveckling gällande svenska som andraspråk. Alla lärare har även deltagit i lärarkonferenser som bland annat innefattar framgångsfaktorer för undervisning i svenska som andraspråk. Lärarna kommer kontinuerligt att få handledning av skolans lärare i svenska som andraspråk. De lärare och förskollärare som deltar i Skolverkets satsning "Läsllyftet" har även där fortbildning inom svenska som andraspråk. Huvudmannen redovisar ytterligare åtgärder kring undervisning i svenska som andraspråk vilka, enligt huvudman, sammantaget stärker skolans arbete med undervisning och bedömning av ämnet.

Elevernas inflytande stärks genom en rad åtgärder

Av huvudmannens redovisning framgår att en rad olika åtgärder genomförts för att eleverna ska få mer inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Åtgärderna berör bland annat följande områden: Elevers val, klassråd, elevråd, skolans trivselregler och arbetsmiljö.

Vidare har lärarna vid lärarkonferenser gett varandra exempel på elevmedverkan från den egna verksamheten. Det framgår även av huvudmannens redovisning att respektive pedagog ska klarlägga elevernas möjlighet till delaktighet. I grovplaneringar och lektioner ska eleverna veta vad de är med och bestämmer om.

Huvudmannen redovisar även att rektor gör klassrumsobservationer och har elevsamtal med fokus på elevinflytande. Detta kommer att följas upp i samband med rektorns lönesamtal med personalen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Sundbybergs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Sundbybergs kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Samverkan mellan den pedagogiska personalen ökar

Av huvudmannens redovisning framgår att den pedagogiska personalen vid Lilla Alby skola på olika sätt samverkat för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. De åtgärder som genomförts handlar om att rektorn tydliggjort sina förväntningar på personalen. Varje arbetslag har lämnat sin terminsplanering till rektorn. Skolan har vidare arbetat för att samma rutiner ska gälla för skoldagens upplägg, samma morgonrutiner och avslut.

Huvudmannen anger vidare att de beslut som fattas i olika forum finns nedskrivna i protokoll. Det är viktigt att detta arbete fortsätter enligt huvudman. För att kunna samverka behöver alla få ta del av fattade beslut.

Ett annat exempel som ges är för bättre samverkan är att rektorn under våren varit i kontakt med chefen för studiehandledarna. Detta har bland annat lett till att studiehandledarna schemaläggs mer koncentrerat till en bestämd dag i veckan. Det ökar möjligheterna till planering och förberedelse av elevernas lektioner. Lärare och elever vet då under vilka lektioner som eleverna kan få stöd.

Studie- och yrkesvägledning i årskurserna 1-6

Av huvudmannens redovisning framkommer att det nu finns en plan för studie- och yrkesvägledning för årskurserna 1 - 6. Planen är implementerad under våren 2016 och ska införas under hösten 2016. Denna plan har bifogats till Skolinspektionen.

Rektorn har även, enligt huvudmannens redovisning, kontakt med mottagande högstadieskola bland annat för planering av elevernas språkval.

Beslut

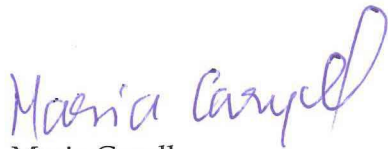
2016-08-24

9 (9)

Dnr 43-2015:4013

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Beslutsfattare

Kerstin Haster
Föredragande